

ETICKÝ KODEX ZAMĚŠTNANCE ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU

PREAMBULE

Účelem Etického kodexu zaměstnance Českého statistického úřadu (dále jen „Kodex“ a „ČSÚ“) je vymezit a podporovat žádoucí standardy chování zaměstnanců ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům a zákonnost v návaznosti na vnitřní předpisy platné v ČSÚ. Respektování zásad etiky a dodržování Kodexu je věcí profesionální cti zaměstnance.

Smyslem Kodexu je vytvářet, udržovat a prohlubovat důvěru veřejnosti v ČSÚ a ve veřejnou správu celkem. Cestou k naplnění tohoto cíle je vytváření a udržování dobrých mezilidských vztahů mezi zaměstnanci ČSÚ a veřejností, představovanou především respondenty statistických zjišťování a uživateli výstupních informací, ale také vztahů mezi zaměstnanci ČSÚ navzájem.

Zaměstnanec dodržuje stanovené etické zásady, aktivně podporuje etické jednání a podílí se na vytváření protikorupčního prostředí. Uvědomuje si, že etické selhání jednotlivce má dopad na veřejnou správu jako celek.

ČLÁNEK 1

ZÁKONNOST

- (1) Zaměstnanec plní úkoly v souladu s ústavním pořádkem České republiky, se zákony a ostatními právními předpisy a s právem Evropské unie, jakož i s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána.
- (2) Při plnění úkolů veřejné správy jedná zaměstnanec v rozsahu zákonem svěřené pravomoci ČSÚ v souladu s jeho posláním a řídí se interními akty řízení.
- (3) Do práv osob zasahuje zaměstnanec v jednotlivých případech jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu.

ČLÁNEK 2

PROFESIONALITA

- (1) Výkon veřejné správy je službou veřejnosti. Zaměstnanec vykonává veřejnou správu na vysoké odborné úrovni, kterou si prohlubuje průběžným studiem. Vykonává ji s nejvyšší mírou slušnosti, porozumění a ochoty a bez jakýchkoli předsudků v souladu se zásadou rovných příležitostí bez ohledu na barvu pleti, věk, pohlaví, národnost, náboženství, etnickou příslušnost nebo jiné charakteristiky. Nepřipouští diskriminaci či obtěžování. Za kvalitu a výsledky své práce a za rozvíjení svých odborných znalostí je osobně odpovědný.
- (2) Zaměstnanec vykonává státní statistickou službu a státní správu při respektování platných odborných (např. Kodex evropské statistiky přijatý Výborem pro Evropský statistický systém) a etických standardů, v souladu s posláním ČSÚ, jeho misí a vizí. Kvalitní státní statistická služba vyžaduje od zaměstnanců odbornost, objektivitu, nezávislost, nestrannost, nezaujatost, čestné jednání a zdvořilost.
- (3) Zaměstnanec zachovává věrnost zásadám práva a morálky vyplývajícím z evropského kulturního a historického dědictví, jedná v duchu nedotknutelných hodnot lidské důstojnosti a svobody, zachovává úctu a loajalitu k České republice, jakož i k ČSÚ a ostatním zaměstnancům veřejné správy.
- (4) Zaměstnanec jedná vstřícně, korektně a kolegiálně s ostatními spolupracovníky i se zaměstnanci jiných orgánů veřejné správy, respektuje znalosti a zkušenosti svých kolegů i jiných odborníků a účinně je využívá i pro svůj odborný růst. Umožňuje mladým a nově příchozím zaměstnancům přístup k používaným metodám a pomáhá jim osvojovat si nejlepší zkušenosti. Je otevřen k přezkoumání a zhodnocení svých pracovních postupů v rámci odborné diskuse.

ETICKÝ KODEX ZAMĚŠTNANCE ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU

(5) Ve vztahu k veřejnosti jedná zaměstnanec s individuálním přístupem, s nejvyšší mírou zdvořilosti, vstřícnosti a ochoty a bez jakýchkoli předsudků. Při provádění statistických zjišťování respektuje soukromí respondentů, dbá na přiměřenost administrativní zátěže statistických zjišťování na respondenty, informuje respondenty o smyslu poskytování údajů i pro ně samotné a o zajištění ochrany důvěrnosti těchto dat.

(6) Vedoucí zaměstnanec je příkladem podřízeným zaměstnancům v dodržování etického kodexu. Ve vztahu k podřízeným zaměstnancům respektuje jejich práva jako osobností a jejich právo na informace. Umožňuje jejich spoluúčast při rozhodování a vytváří prostor pro uplatnění jejich tvůrčího potenciálu a schopností. Dbá na objektivní hodnocení výkonu jednotlivých zaměstnanců a jejich spravedlivé odměňování.

ČLÁNEK 3

NESTRANNOST, NEZÁVISLOST, TRANSPARENTNOST

(1) Zaměstnanec dbá na to, aby jeho jednání bylo objektivní, nestranné a nezávislé, a proto používá a podporuje používání takových metod práce, které vedou k získání objektivních výsledků. Při sběru dat, jejich zpracování, analýze, interpretaci a publikaci dodržuje zásady objektivity a nestrannosti, neuvádí vědomě v omyl ani veřejnost, ani zaměstnanec úřadu a je povinen upozornit uživatele na meze spolehlivosti a použitelnosti zveřejňovaných dat. Zaměstnanec nesmí preferovat osobní či skupinové zájmy ani se nechat ovlivnit pozitivními či negativními vztahy ke konkrétním osobám či názorům. Zaměstnanec se zdrží všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v jeho nestrannost a nebylo v souladu s veřejným zájmem.

(2) Ve shodných nebo podobných případech jedná zaměstnanec tak, aby mezi jednotlivými postupy nevznikaly rozdíly, jež není možno odůvodnit objektivními skutečnostmi, zejména konkrétními okolnostmi daného případu.

(3) Zaměstnanec vystupuje vůči účastníkům právních vztahů objektivně tak, aby je neuváděl v omyl o jejich právech a povinnostech, informuje je srozumitelně; veškerá hodnocení provádí profesionálně, objektivně, transparentně, spravedlivě, bez emocí a bez sledování osobního prospěchu a vždy v souladu s právním řádem.

ČLÁNEK 4

VČASNOST A EFEKTIVITA

(1) Zaměstnanec vyřizuje veškeré pracovní záležitosti odpovědně, bez zbytečných průtahů a ve stanovených lhůtách. Pokud nejsou lhůty formálně upraveny, postupuje zaměstnanec ve lhůtách obvyklých pro daný typ úkonů.

(2) Při plnění svěřených úkolů postupuje zaměstnanec tak, aby nevznikaly zbytečné výdaje. Efektivně využívá veškeré dostupné zdroje a prostředky určené k plnění úkolů.

ČLÁNEK 5

STŘET ZÁJMŮ

(1) Zaměstnanec svým jednáním předchází situacím, ve kterých by byl vystaven možnému střetu svého soukromého zájmu a zastávaného funkčního zařazení. Soukromý zájem zahrnuje jakoukoliv výhodu pro něj, jeho rodinu, blízké a příbuzné osoby a právnické nebo fyzické osoby, se kterými měl nebo má obchodní nebo politické vztahy.

ETICKÝ KODEX ZAMĚSTNANCE ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU

(2) Zaměstnanec se neúčastní žádné činnosti, která se neslučuje s řádným výkonem jeho pracovních povinností nebo tento výkon omezuje. Zdrží se i takového jednání, které by mohlo negativně ovlivnit jeho pověst zaměstnance veřejné správy a tím i pověst úřadu, v pracovní i v mimopracovní době.

(3) Pokud si zaměstnanec není jistý, zda jde o úkony slučitelné s jeho podílem na výkonu státní statistické služby, projedná záležitost se svým nadřízeným.

ČLÁNEK 6

PROTIKORUPČNÍ JEDNÁNÍ

(1) Zaměstnanec nesmí v souvislosti s výkonem práce přijímat ani vyžadovat dary, služby či jiná zvýhodnění (dále jen „dary“) pro sebe nebo někoho jiného, popřípadě jakýmkoli jiným způsobem připustit ovlivnění plnění jemu svěřených úkolů v oblasti veřejné správy, objektivního hodnocení věci a nestranného rozhodování.

Za dary se považují i výhody, které nejsou způsobitelné ovlivnit řádný výkon služby, včetně drobných opakovaných darů od téhož dárce nebo v téže záležitosti v blízké časové souvislosti, pokud jejich celková hodnota přesáhne částku 300 Kč.

Za dary se nepovažují plnění z pouhé společenské úsluhy, plnění poskytovaná při společenských či protokolárních příležitostech, jsou-li jim úměrná svým účelem i hodnotou, drobné reklamní a propagační předměty a dary poskytovaná zaměstnanci zaměstnavatelem.

O nabídce darů informuje zaměstnanec svého vedoucího zaměstnance písemně (s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení dárce, popisu daru, důvodu, pro který mu byl nabídnut, a důvodu, pro který jej nepřijal).

(2) Zaměstnanec jedná tak, aby se při plnění jemu svěřených úkolů v oblasti veřejné správy nedostal do postavení, ve kterém by byl zavázán nebo se cítil být zavázán oplatit službu či laskavost, která mu byla prokázána.

(3) Zaměstnanec se vyvaruje vztahů vzájemné závislosti a vlivu jiných osob, jež by mohly ohrozit jeho nestrannost. Předpokládá-li zaměstnanec jednání s rizikem korupce, podvodu nebo s prvky lobbingu, vede je za přítomnosti minimálně jednoho svého spolupracovníka.

O takovém jednání informuje zaměstnanec svého vedoucího zaměstnance písemně (s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení osob, s nimiž jednal, jména, popřípadě jmen, a příjmení dalších osob, které byly jednání přítomny, popisu a účelu jednání a případně důvodu, pro který předpokládá riziko korupce nebo podvodu).

(4) Jakékoli korupční jednání nebo podezření na takové jednání, o kterém se zaměstnanec dozvěděl hodnověrným způsobem, je povinen oznámit svému nadřízenému nebo orgánu činnému v trestním řízení. Dále je povinen bezodkladně oznámit nabídnutí či získání neoprávněné výhody.

(5) Ve všech případech, kdy by mohla vzniknout pochybnost, zda zaměstnanec postupuje v souladu s tímto článkem, informuje zaměstnanec svého nadřízeného a postupuje dle jeho pokynů.

(6) Poukáže-li zaměstnanec oprávněně na podezřelá a neetická chování, nebude mít jeho jednání pro něj negativní důsledky v pracovněprávních vztazích.

ČLÁNEK 7

NAKLÁDÁNÍ SE SVĚŘENÝMI PROSTŘEDKY

V souladu s právními předpisy vynakládá zaměstnanec veškeré úsilí, aby zajistil maximálně efektivní a ekonomické spravování a využívání finančních zdrojů a zařízení, které mu byly svěřeny, jakož i služeb, které mu byly poskytnuty. S těmito svěřenými prostředky nakládá efektivně a hospodárně. V tomto směru apeluje i na své spolupracovníky. Iniciativně přistupuje k zamezení neekonomického využívání prostředků, pokud takový stav zjistí.

ETICKÝ KODEX ZAMĚŠTNANCE ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU

ČLÁNEK 8

MLČENLIVOST

- (1) Zaměstnanec důsledně dbá na dodržování ochrany důvěrnosti údajů tak, jak to stanovují obecné i zvláštní zákony.
- (2) Zaměstnanec zachovává mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti s plněním úkolů veřejné správy, jež by mohly poškodit nebo ohrozit činnost zaměstnavatele. Uplatňuje všechna potřebná opatření k zajištění ochrany osobních, důvěrných a individuálních dat a dodržuje slib mlčenlivosti. Povinnost mlčenlivosti se nevztahuje na skutečnosti, které zakládají podezření na korupční jednání.
- (3) Zaměstnanec je povinen zachovat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl při výkonu úřední činnosti, zejména o osobních údajích nebo utajovaných informacích v rozsahu stanoveném právními předpisy, pokud není této povinnosti v souladu s právními předpisy zproštěn, a to i po skončení zaměstnání.

ČLÁNEK 9

INFORMOVÁNÍ VEŘEJNOSTI

Zaměstnanec poskytuje při plnění svých úkolů pravdivé a úplné informace v souladu s právními předpisy. Informace o činnosti ČSÚ, plnění jeho funkcí, jakož i další informace určené veřejnosti sděluje za ČSÚ zaměstnanec, který je k tomu určen. Každý zaměstnanec vynakládá přitom maximální úsilí, aby záměrně či svou nedbalostí neumožnil nespřávnou interpretaci statistických zjištění. Při komunikaci se sdělovacími prostředky – pokud vystupuje jako zaměstnanec ČSÚ nebo je tak uváděn – striktně dodržuje zásadu vyjadřovat se pouze k faktům vyplývajícím z odborné činnosti úřadu a zdržuje se jakýchkoliv komentářů, které mohou být považovány za vyjadřování osobních názorů nebo které by se týkaly přímého či nepřímého hodnocení výsledků činnosti jiných konkrétních subjektů.

ČLÁNEK 10

VEŘEJNÁ ČINNOST

- (1) Zaměstnanec jedná při výkonu veřejné správy politicky nestranným způsobem.
- (2) Zaměstnanec nebude vykonávat takovou veřejnou činnost, která by mohla narušit důvěru občanů v jeho schopnost nestranně plnit úkoly ČSÚ. Politická nebo jiná veřejná činnost zaměstnance nesmí ohrožovat záruky nestrannosti státní statistické služby.

ČLÁNEK 11

REPREZENTACE

- (1) Zaměstnanec užívá v zaměstnání oděv, který je adekvátní jeho práci a odpovídá vážnosti jeho úřadu. V rámci interních a externích kontaktů s klienty a partnery ČSÚ volí styl oblečení vhodný pro zachování dobrého jména a vážnosti úřadu. Za tímto účelem volí formální styl oblečení s přihlédnutím k očekávanému stylu oblékání protistrany (zejména nepoužívá oděv nebo obuv ryze volnočasového nebo sportovního charakteru např. šortky, sportovní sandály nebo domácí obuv). V ostatních případech zvolí vhodný styl oblékání odpovídající vykonávanému druhu práce a povaze jednání v úřadu či mimo něj.
- (2) Zaměstnanec jedná s každým ohleduplně přiměřeným způsobem a respektuje jeho osobnost. Veškerá jednání vede zaměstnanec taktně a způsobem, který respektuje důstojnost.
- (3) Zaměstnanec svým jednáním a vystupováním podporuje dobré jméno, důvěryhodnost a vážnost úřadu a státní statistické služby. I v soukromém životě se vyhýbá takovým činnostem, chování a jednání, které by mohly snížit důvěru veřejnosti ve veřejnou správu a ČSÚ. Jedná tak, aby jeho chování přispívalo k dobré pověsti ČSÚ.

ETICKÝ KODEX ZAMĚŠTNANCE ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU

ČLÁNEK 12

DODRŽOVÁNÍ ZÁSAD KODEXU

Povinností každého vedoucího zaměstnance je v rozsahu jeho pravomocí dbát na dodržování tohoto Kodexu. V případě porušení jeho zásad využije vedoucí zaměstnanec k nápravě přiměřené motivační nástroje.

ČLÁNEK 13

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

(1) Pro účely tohoto Kodexu se rozumí:

- a) zaměstnancem – státní zaměstnanec vykonávající službu na služebním místě v ČSÚ a zaměstnanec vykonávající práci na základě pracovněprávního vztahu k ČSÚ,
- b) vedoucím zaměstnancem či nadřízeným - představený ve smyslu § 9 odst. 1 a 3 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní službě“) a vedoucí zaměstnanec ve smyslu § 11 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“),
- c) zaměstnavatelem – služební orgán ve smyslu § 10 odst. 1 písm. f) zákona o státní službě a zaměstnavatel ve smyslu § 7 a § 9 zákoníku práce,
- d) výkonem práce – výkon služby dle § 5 zákona o státní službě a výkon práce v pracovněprávním vztahu k ČSÚ.

(2) Tento Kodex je služebním předpisem ve smyslu § 11 zákona o státní službě a současně vnitřním předpisem ve smyslu ustanovení § 305 zákoníku práce.

(3) Tento Kodex byl v souladu s ustanovením § 132 odst. 2 písm. d) zákona o státní službě a § 287 zákoníku práce projednán s Podnikovým výborem odborových organizací ČSÚ, který k nim dne 12. dubna 2017 vyjádřil souhlasné stanovisko.

V Praze dne 18. 4. 2017

prof. Ing. Iva R i t s c h e l o v á, CSc., v.r.
předsedkyně Českého statistického úřadu